

ข้อเสนอ

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอ
การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑)

กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๓๗๙.๕๑๙ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส ๖๙๑ ข ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) กรุงเทพฯ : สกศ., ๒๕๕๒.

๖๘ หน้า

ISBN 978-974-559-816-4

๑. การปฏิรูปการศึกษา ๒. การปฏิรูปการศึกษา
ในทศวรรษที่สอง ๓. ชื่อเรื่อง.

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑)

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ ๕๗/๒๕๕๒

พิมพ์และปรับปรุงครั้งที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๒

จำนวน

๖๕,๐๐๐ เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ถนนสุขโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
โทร ๐๒-๖๖๘-๗๑๒๓ ต่อ ๒๔๒๐, ๒๔๒๑
โทรสาร ๐๒-๒๔๓-๒๗๘๗
Web site : [http:// www.onec.go.th](http://www.onec.go.th)

ผู้พิมพ์

บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
๙๐/๖ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๓๔/๑ ถนนจรัญสนิทวงศ์
แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย
กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทร. ๐๒-๔๒๔-๓๒๔๙, ๐๒-๔๒๔-๓๒๕๒
โทรสาร ๐๒-๔๒๔-๓๒๔๙, ๐๒-๔๒๔-๓๒๕๒

คำนำ

สืบเนื่องจากคำแถลงนโยบายของรัฐบาล (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยในการดำเนินงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจурินทร์ ทัศนวิศิษฐ์) ได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และที่ประชุมสภาการศึกษา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยมีศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ เป็นประธาน ดำเนินการให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ได้ทำการศึกษา สังเคราะห์เอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้อง ผลการปฏิรูปการศึกษา ๙ ปีที่ผ่านมา ทิศทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนใน ๔ ภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร แล้วจัดทำเป็นข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) เสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งมีมติเห็นชอบและให้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ มีมติเห็นชอบ “ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑)” ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอและให้ดำเนินการต่อไปได้ และเห็นชอบหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามที่กระทรวง

ศึกษาธิการเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและ
ร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการ
ต่อไปได้

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑)
รัฐบาลจะมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมี
เป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
และเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึง
และมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม
ในการบริหารและจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
๔ ประการคือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่
พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพ
การบริหารจัดการใหม่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณ
คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ และคณะอนุกรรมการ
สภาการศึกษาคณะต่าง ๆ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้ “ข้อเสนอ
การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑)” สำเร็จ
ได้อย่างสมบูรณ์ตามเป้าหมาย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกภาคส่วน
จะได้ร่วมกันขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ให้บังเกิด
ผลต่อการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ
เด็กและเยาวชนไทย ต่อไป

(รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทรางศุ)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
๑. ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
๒. การดำเนินงาน	๓
๓. สรุปผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา	๕
๔. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง	๙
หลักการและกรอบแนวคิด	๑๐
วิสัยทัศน์	๑๑
เป้าหมาย	๑๑
กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	๑๓
๑. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่	๑๔
๑.๑ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้	๑๔
๑.๒ ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และความรู้ความสามารถ	๑๗
๒. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่	๑๘
๒.๑ การพัฒนาระบบผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	๑๙
๒.๒ การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	๒๐
๒.๓ การใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	๒๑
๓. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่	๒๑
๔. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่	๒๒
๔.๑ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา	๒๓

สารบัญ

หน้า

๔.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีความโปร่งใสเป็นธรรมและมีระบบ การตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ	๒๔
๔.๓ พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาส ทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ	๒๕
๔.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคเอกชน และทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและ สนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น	๒๗
๔.๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	๓๑
๕. กลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา	๓๒
๖. กลไกสนับสนุนที่ต้องพัฒนา/ปรับปรุง	๓๖
๗. ข้อเสนอเร่งด่วนภายใน ๑-๓ เดือน	๓๘
แผนผังข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑)	๔๑
คำสั่งสภาการศึกษา ที่ ๗/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง	๔๓
คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาต่าง ๆ	๔๖
เอกสารอ้างอิง	๕๖
คณะผู้จัดทำ	๖๒

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑)

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา ๑๐ ปี ของความพยายามปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า หลายเรื่องประสบผลสำเร็จ เช่น การปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพยิ่งขึ้น ตัวอย่างได้แก่ การรวมทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีเข้าเป็นกระทรวงเดียวกัน มีการจัดระเบียบบริหารราชการแบบเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างบูรณาการและประสานเชื่อมโยงกัน โดยยึดเขตพื้นที่เป็นศูนย์กลาง มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือ สมศ. เป็นองค์การมหาชน เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองมาตรฐานสถาบันการศึกษาระดับและประเภทการศึกษา การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการเพื่อความเป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง และต่อยอด โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ที่พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง คุณธรรม จริยธรรม ในด้านครู คณาจารย์ พบว่า มีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดี และใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ ในด้านการบริหารจัดการ พบว่า ยังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการทั้งสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

สภาการศึกษาในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) เป็นประธานฯ จึงเห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสภาการศึกษา ประธานอนุกรรมการสภาการศึกษาทุกคณะ ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดยมีศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ เป็นประธานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม และให้คำปรึกษาแนะนำการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง รวมทั้งยังเห็น

ขอขอให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาที่สภาการศึกษาแต่งตั้งแล้ว ทั้ง ๗ คณะ และให้แต่งตั้งเพิ่มอีกหนึ่งคณะ ดำเนินการจัดทำข้อเสนอ ยุทธศาสตร์และมาตรการในการปฏิรูปการศึกษา รวม ๙ ประเด็น ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วม การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การผลิตและพัฒนากำลังคน การเงินเพื่อการศึกษา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กฎหมายการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. การดำเนินงาน

๒.๑ ศึกษาเอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผลการประเมินการปฏิรูปการศึกษาในช่วง ๘ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๕๑)

๒.๒ จัดประชุมระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ และวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒.๓ จัดประชุมเสวนาเพื่อรับฟังและระดมความคิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เรื่อง **ปฏิรูปประเทศไทย เริ่มด้วยร่วมใจปฏิรูปการศึกษา** ในส่วนกลางและภูมิภาคต่างๆ รวม ๕ ครั้ง ได้แก่ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ภาคตะวันออกออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๒๕

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และจัดที่กรุงเทพมหานครอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๒,๐๐๐ คน

๒.๔ สสำรวจความคิดเห็น (poll) จากผู้เข้าร่วมประชุมเสวนา ในทุกภูมิภาค เพื่อจัดอันดับความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นใน ประเด็นปฏิรูป

๒.๕ จัดประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาคณะต่างๆ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์และมาตรการ ปฏิรูปการศึกษา ทั้ง ๙ ประเด็นเสนอต่อคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เฉพาะกิจ เพื่อพิจารณาจัดทำข้อเสนอในภาพรวม

๒.๖ ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษา วิจัย และจัดทำข้อเสนอเชิงลึก ในบางประเด็น ได้แก่ คณะทำงานเกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบันครุศึกษา แห่งชาติ คณะทำงานด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน คณะทำงาน เกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา เป็นต้น

๒.๗ ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ทั้งจากการศึกษา เอกสาร รายงาน บทความและข้อเสนอแนะทางสื่อสารมวลชน ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและบุคคลทั่วไปที่ส่งมาทั้งทางจดหมาย และส่งโดยตรง ผลจากการประชุมเสวนา รวมทั้งข้อเสนอยุทธศาสตร์ และมาตรการจากคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาแต่ละคณะ

๒.๘ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ศึกษา สังเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่ได้ จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ และนำเสนอสภาการศึกษาพิจารณาเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔

มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบและให้นำเสนอรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒.๙ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ มีมติเห็นชอบ “ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑)” ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอและให้ดำเนินการต่อไปได้ และเห็นชอบหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้

๓. สรุปผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข พัฒนา และสานต่อ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน/สถานศึกษาพบว่า มีสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของ สมศ. จากการประเมินรอบแรก ถึงร้อยละ ๖๕ จากสถานศึกษาที่มีกว่า สามหมื่นแห่งทั่วประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในชนบท ในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน พบว่าสัมฤทธิ์ผลในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ ๕๐ ผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีความสามารถและสมรรถนะยังไม่สอดคล้อง

กับความต้องการของผู้ใช้และขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น อย่างไรก็ตามในการประเมินรอบสองของ สมศ. พบว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน ๒๒,๔๒๕ แห่ง มีถึงร้อยละ ๗๙.๗ ที่ได้มาตรฐาน และร้อยละ ๒๐.๓ ที่ต้องได้รับการพัฒนา

๓.๒ ด้านการผลิตและพัฒนาครู คุณาจารย์ อาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถ และมีปริมาณเพียงพอ ที่ผ่านมาพบว่า เนื่องจากนโยบายจำกัดอัตรากำลังคนภาครัฐ ผนวกกับการใช้มาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓-๒๕๔๙ ทำให้โรงเรียนสูญเสียอัตราครูไปจำนวน ๕๓,๙๔๘ อัตรา (ครูเกษียณ ๗๔,๗๘๔ อัตรา ได้อัตราคืนเพียง ๒๐,๘๓๖ อัตรา) อีกทั้งบัณฑิตครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์บางส่วนจบแล้วไม่เป็นครู อาจารย์ มีปัญหาครูสอนไม่ตรงวุฒิและการขาดแคลนครูในบางพื้นที่ ทำให้มีการขาดแคลนครูโดยรวมในเชิงปริมาณและคุณภาพทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษารวมทั้งอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ประกอบกับในอนาคตอีกประมาณ ๕ - ๑๐ ปี จะมีครูประจำการเกษียณอายุจำนวนมากกว่าร้อยละ ๕๐ จึงต้องเตรียมการเพื่อรองรับในด้านการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู พบว่าผู้เลือกคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เป็นอันดับท้ายๆ เข้าสาขาอื่นไม่ได้ จึงมาเรียนมีเป็นจำนวนมาก จึงไม่ได้คนเก่ง มีใจรัก มาเป็นครู ในด้านการพัฒนาครูพบว่า ขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง และขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพียงพอ

๓.๓ ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมรวมทั้งการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางสู่เขตพื้นที่การศึกษา

และสถานศึกษา แม้จะได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว แต่หน่วยปฏิบัติยังไม่มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงาน และจัดการศึกษาเท่าที่ควร ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า มีการถ่ายโอนสถานศึกษาไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ๓๘๑ แห่ง การจัดการศึกษาของเอกชนยังไม่มีขยายตัวเท่าที่ควร ในปี ๒๕๕๐ สัดส่วนนักเรียนเอกชนชั้นพื้นฐานและอุดมศึกษามีเพียง ร้อยละ ๑๗.๘ และ ๑๗.๑ ตามลำดับ ส่วนสถานประกอบการและสถาบันต่างๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่ยังมีสัดส่วนน้อยมาก

๓.๔ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๐ ประชากรกลุ่มอายุ ๓-๑๗ ปี เข้ารับการศึกษาชั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๘๕.๗ โดยในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาลดลงจากปีการศึกษา ๒๕๔๒ ส่วนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ารับการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปีการเข้าเรียนอาชีวศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องในปีการศึกษา ๒๕๔๒-๒๕๔๖ แต่เพิ่มขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๔๗-๒๕๕๐ ส่วนอุดมศึกษาโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕ ต่อปี การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๔๙ ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี คือ ๘.๗ ปี ซึ่งเป้าหมายปี ๒๕๕๔ กำหนดไว้ ๑๐ ปี

ปัญหาการดำเนินการเนื่องมาจากความไม่พร้อมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาปฐมวัย เด็กที่เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ ออกกลางคันมาก เด็กไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา การให้บริการการศึกษา แก่ผู้ด้อยโอกาสยังไม่ทั่วถึง และการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ยังไม่มีกลไกที่ชัดเจน ขาดองค์ความรู้/เครื่องมือในการจัดการ

๓.๕ การผลิตและพัฒนากำลังคน มีปัญหาการดำเนินการ เนื่องจากผู้สำเร็จอาชีวศึกษากว่าร้อยละ ๗๐ ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ทำให้ขาดแคลนกำลังคนระดับกลางอย่างต่อเนื่อง ผู้สำเร็จขาดคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น และมีการผลิตกำลังคนระดับปริญญาตรีด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เกินความต้องการทำให้มีบัณฑิตที่จบใหม่ไม่มีงานทำ

๓.๖ ด้านการเงินเพื่อการศึกษา มีปัญหาความด้อยประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา กลไกของรัฐไม่เอื้อให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและระดมทุนจากทุกภาคส่วนของสังคมจึงค่อนข้างน้อย การจัดสรรงบประมาณตามความต้องการปัจจัยการผลิตซึ่งไม่สัมพันธ์กับผลผลิต และการบริหารภายใต้กฎระเบียบทางราชการที่มีความตึงตัวสูง ทำให้สถานศึกษาขาดแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการแข่งขัน

๓.๗ ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีปัญหาการดำเนินการเนื่องจากขาดการพัฒนาเนื้อหาผ่านสื่อที่มีคุณภาพ รวมทั้งการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้สอน ครูและนักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน และการเรียนรู้ด้วยตนเองน้อย สถานศึกษามีจำนวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ล้าสมัย

๓.๘ ในด้านกฎหมายการศึกษา ได้มีการประกาศใช้กฎหมายการศึกษาแล้วหลายฉบับแต่มีอีกบางฉบับยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการจัดทำและกระบวนการทางนิติบัญญัติ บัญญัติการดำเนินการเนื่องมาจากกฎหมายการศึกษาที่มีผลใช้บังคับแล้วยังไม่สามารถบังคับใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการศึกษาบางเรื่องยังขาดกฎหมายรองรับ หน่วยงานส่วนกลางบังคับใช้กฎหมายการศึกษาโดยเน้นการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรมากกว่าการปฏิรูปคุณภาพการเรียนการสอน

๓.๙ ในด้านการศึกษาตลอดชีวิต การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แม้จะมีความก้าวหน้าจากเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้มีเครื่องมือมากขึ้น แต่ยังคงขาดเนื้อหาและวิธีการที่เหมาะสมที่จะทำให้มีสัมฤทธิ์ผลตามที่ควร อีกทั้งยังขาดการปรับปรุงกระบวนที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้การศึกษาตลอดชีวิตยังไม่เป็นวิถีชีวิตของคนในชาติ

๔. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมา การศึกษาวิจัยทิศทางการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาไทยในอนาคต ทั้งการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นโยบายการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเคลื่อนย้ายคน เงิน เทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสาร และความรู้อย่างเสรี เป็นต้น จึงกำหนดหลักการและกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และ

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง บนฐานของหลักการและแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนี้

หลักการและกรอบแนวคิด เน้นการปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้ และเสนอกฎเกณฑ์ที่จะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ไม่ใช่ส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ และพิจารณาระบบการศึกษาและเรียนรู้ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบการพัฒนาประเทศ ซึ่งต้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาระบบอื่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เกษตรกรรม สาธารณสุข การจ้างงาน เป็นต้น

ระบบการศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญ คือ ครู หลักสูตร สถานศึกษา และกระบวนการสร้างและถ่ายทอดความรู้ ประเด็นสำคัญที่สุดในการปฏิรูประบบการศึกษานี้ คือ **การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู คุรุสภา และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า** ปัจจัยสำคัญอื่นๆ คือระบบการบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาล มีการกระจายอำนาจและทรัพยากรสู่ท้องถิ่น การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนส่งผลให้การศึกษา มีสัมฤทธิ์ผลสำหรับผู้เรียนทั่วประเทศ ทั้งในเมืองและชนบท ทั้งที่มีฐานะดีและยากจน

ระบบการเรียนรู้ คือระบบที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีคุณธรรมนำความรู้ โดยอาจอยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา และมีปัจจัยและเครื่องมือ

ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเต็มตามศักยภาพ ทั้งที่มาจากระบบการศึกษาปกติและจากนอกระบบ เช่น สื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกแห่งและทุกเวลา ประเด็นสำคัญในการปฏิรูประบบการเรียนรู้ คือการเน้นความสำคัญของปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ นับตั้งแต่ครู ผู้ปกครอง ชุมชนบุคคล ตัวอย่าง สื่อมวลชน รวมถึงสื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยี เป็นต้น

จากหลักการและกรอบแนวคิดดังกล่าว จึงกำหนดวิสัยทัศน์สำหรับการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

เป้าหมาย ภายในปี ๒๕๖๑ มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นประเด็นหลักสามประการ คือ

๑) **พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย** พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและเนื้อหา พัฒนานักวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่งดีและมีใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๒) โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษาด้วย

ประเด็นหลักทั้งสามประการนี้จะส่งผลให้คนไทยยุคใหม่

- สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต
- มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์
- มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม
- มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และสามารถก้าวทันโลก

นอกจากนี้ ผู้เรียนทุกระดับ/ประเภทการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น กำลังแรงงานและผู้สูงอายุได้รับการศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีทักษะและความรู้พื้นฐานทั้งในการดำรงชีวิตและในการทำงานอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เด็กก่อนวัยเรียนได้รับการพัฒนาและเตรียมความ

พร้อมให้สามารถเรียนรู้ และมีพัฒนาการตามวัย มีความพร้อมศึกษาเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น ผู้ด้อยโอกาส ยากไร้ พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม ได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยศึกษาประเด็นปัญหาหลักในการศึกษาและการเรียนรู้ที่ยึดโยงกัน และเน้นการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ มิใช่ที่เพียงจุดใดจุดหนึ่งแยกจากกัน ตั้งแต่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนไทยยุคใหม่ ปรับกระบวนทัศน์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาคู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ โดยการสร้างครูยุคใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ มีใจรัก มีคุณธรรม จริยธรรม เข้ามาเป็นครู คณาจารย์ และปรับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ คล่องตัว เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการนี้จำเป็นต้องมีกลไกหรือหน่วยงานที่วิเคราะห์ปัญหาของระบบการศึกษาและเรียนรู้ และเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม กฎหมาย ฯลฯ ของประเทศ และเสนอแนวทางปฏิรูประบบอย่างเป็นขั้นตอน โดยกำหนดประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วนได้ สี่ประการหลักด้วยกันดังนี้

๑. **พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่** ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ตั้งแต่ปฐมวัย สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียดการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีโอกาสเรียนรู้ อย่างเท่าเทียม เสมอภาค จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูป ดังนี้

๑.๑ พัฒนาคูณภาพการศึกษาและเรียนรู้

เพื่อให้มีการพัฒนาคูณภาพการศึกษาและเรียนรู้ ในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ จึงควรเร่งดำเนินการ ดังนี้

มาตรการหลัก :

๑) จัดให้มีระบบการศึกษาเรียนรู้และการวัดประเมินผลการศึกษาเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นมาตรฐาน สามารถเทียบเคียงกัน โดยให้มีการวัดผลระดับชาติในชั้นปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น และนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนชั้นปีที่เหลือให้เป็นการวัดผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนในระดับอุดมศึกษาและการอาชีวศึกษาให้มีการวัดผลระดับชาติเมื่อจบหลักสูตร

๒) แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาที่ด้อยคุณภาพ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์ อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมบทบาทของครอบครัว และสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลาน ในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา

มาตรการ :

๔) พัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย ก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามวัย อย่างมีคุณภาพ และมีความพร้อมในการศึกษาและเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น

๕) จัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรม การวัดและประเมินผลทุกระดับและประเภทการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นไป รวมทั้งจัดบริการการศึกษาและเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับ บุคคลที่มีความสามารถและศักยภาพพิเศษด้านต่าง ๆ

๖) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภทและสนับสนุนการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๗) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษา ให้สามารถผลิตกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถทั้งเชิงวิชาการและวิชาชีพ

มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการประกอบอาชีพ เป็นกำลังคน
ฐานความรู้ช่างเทคนิคที่มีฝีมือ และนักเทคโนโลยีที่เชี่ยวชาญ มีคุณธรรม
จริยธรรม ตลอดจนลักษณะนิสัยการทำงานสอดคล้องกับความต้องการ
ของผู้ใช้

๘) ปฏิรูปอุดมศึกษา โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่
ความเป็นเลิศ สนับสนุนการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจที่
เป็นจุดเน้นตามความเชี่ยวชาญ และสร้างเครือข่ายระหว่างกัน รวมทั้ง
เชื่อมโยงกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษาและสังคมการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
ตลอดจนพัฒนาการศึกษาศิลปศาสตร์ (liberal arts education) ใน
ฐานะโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ กำจัดการปลอมแปลงคุณวุฒิและ
การซื้อปริญญาบัตร โดยมีมาตรการลงโทษทั้งบุคคลและสถาบัน
ที่เกี่ยวข้อง

๙) ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
ควบคู่กับการเรียนรู้ภาษาสากลเป็นภาษาที่สองตั้งแต่ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาที่สาม เช่น ภาษาเพื่อนบ้าน
ในกลุ่มอาเซียน ภาษาที่สนใจ เป็นต้น

๑๐) พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งเนื้อหา
และวิธีการที่เหมาะสม เพื่อช่วยในการศึกษาเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนที่มีครู
แนะนำและด้วยตนเอง

๑.๒ ผลิตภัณฑ์พัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และความรู้ ความสามารถ โดย

มาตรการหลัก :

๑) พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกๆระดับ/ประเภทการศึกษา โดยเฉพาะคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และตามความต้องการของผู้จ้างงาน และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ระบบการจ้างงานและกำหนดเงินเดือน/ค่าตอบแทนตามสมรรถนะ เพื่อจูงใจผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น

มาตรการ :

๒) จัดการศึกษาและเรียนรู้อาชีวศึกษา โดยเน้น การปฏิบัติในสัดส่วนมากกว่าทฤษฎีและการเรียนรู้งานอาชีพ ขยาย การศึกษาระบบทวิภาคี สหกิจศึกษา และการฝึกงานให้มากขึ้นรวมทั้ง ส่งเสริมการทำงานระหว่างเรียน การพัฒนาระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ทำนองธนาคารหน่วยกิต เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน

๓) พัฒนาระบบเตรียมความพร้อม และการแนะแนว การศึกษาและอาชีพ ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสาขาอาชีพต่างๆ ตั้งแต่ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการ

๔) พัฒนาหลักสูตรฐานวิชาชีพต่อยอดจากการ ศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้ผู้จบการศึกษามีทักษะ ความรู้ด้านอาชีพ

สามารถออกไปประกอบอาชีพได้หากไม่ศึกษาต่อ รวมทั้งสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพอิสระ

๕) จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มจังหวัด และจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับต้น (ปวช. ๓ ปี) ระดับกลาง (ปวส. ๒ ปี) และระดับเทคโนโลยีเฉพาะทาง (ปริญญาตรี ๒ - ๓ ปี) ให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นความร่วมมือกับสถานประกอบการ

๖) สร้างกลไกการวิจัยและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีระหว่างภาคธุรกิจเอกชน สถานประกอบการ กับสถาบันอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา

๗) กำหนดทิศทางความต้องการกำลังคน และสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งสมาคมวิชาชีพ สถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษา/ผู้ผลิต

๒. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ กระบวนการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู คณาจารย์ มีปริมาณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน ขณะเดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสภาวิชาชีพที่เข้มแข็งบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาครู คณาจารย์ และ

บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจ อยู่ได้อย่างยั่งยืน จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูป ดังนี้

๒.๑ การพัฒนาระบบผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการหลัก :

๑) ปรับระบบการผลิต การคัดสรร ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ให้สามารถดึงดูดคนเก่งและดี มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เช่น มีระบบการให้ทุนการศึกษา แก่ผู้เรียนดี มีใจรักมาเรียนครู และรับประกันบรรจุเป็นข้าราชการครู เมื่อสำเร็จการศึกษา หรือจัดให้นิสิต/นักศึกษาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ฝึกประสบการณ์การสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ปีและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพครู เป็นต้น

๒) ให้มีสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นความเป็นเลิศด้านการผลิตครู วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครู รวมทั้งมีระบบประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันผลิตครู

มาตรการ :

๓) วางแผนการผลิต การพัฒนา และการใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการ ทั้งระดับพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษานอกระบบ

๔) จัดระบบเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาอื่น ที่มีใจรักในวิชาชีพ มาเป็นครู โดยศึกษาวิชาครูเพิ่มเติมตามเกณฑ์

ที่กำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาครบทุกภูมิภาค ภูมิภาค ภูมิภาค ท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/ท้องถิ่น เพื่อเป็น ผู้สอนและพัฒนาการเรียนรู้อีก

๕) พัฒนาระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากร สำหรับการอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เชื่อมโยงความสามารถในการสอน และประสบการณ์ในสถานประกอบการ รวมถึงการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ผลผลิตเชิงพาณิชย์

๒.๒ การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการหลัก :

๑) ปรับปรุงและพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู ให้เชื่อมโยงกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒) เร่งจัดตั้งกองทุนพัฒนาและกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

๓) พัฒนาครู คณาจารย์ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาครูประจำการที่สอนไม่ตรงวิชาเอกให้สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งให้มีระบบและมาตรการจูงใจให้ครู คณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรการศึกษา ได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรการ :

๔) พัฒนาคณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรด้าน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอน วิจัย และ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี

๒.๓ การใช้ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรการหลัก :

๑) คินครูให้แก่ผู้เรียน โดยลดภาระงานอื่นที่ไม่จำเป็น และจัดให้มีบุคลากรสายสนับสนุนให้เพียงพอ เพื่อให้ครูได้ทำหน้าที่ พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่และมีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๒) ปรับปรุงเกณฑ์กำหนดอัตราครู โดยพิจารณา จากภาระงานที่ชัดเจนร่วมด้วยและจัดให้มีจำนวนครูพอเพียงตามเกณฑ์ และมีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน

มาตรการ :

๓) แยกบัญชีเงินเดือนและวิทยฐานะของข้าราชการครู และบุคลากรการศึกษาออกจากกัน

๓. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภทให้สามารถเป็นแหล่ง เรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สำหรับการศึกษาระดับ และ การศึกษาตามอัธยาศัย เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และศูนย์การศึกษา

และเน้นบทบาท เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและมีคุณภาพ จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูปดังนี้

มาตรการหลัก :

๑) รมรณรงค์ให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ และส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม

มาตรการ :

๒) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการศึกษาและเรียนรู้

๓) พัฒนาห้องสมุดชุมชน ให้กระจายอย่างทั่วถึงในลักษณะห้องสมุดที่มีชีวิต

๔) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ ที่หลากหลายมีคุณภาพ และกระจายอย่างทั่วถึง เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ศูนย์การศึกษาตลอดชีวิต พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ อุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสการศึกษาและเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๕) ส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นสังคม เพื่อเอื้อต่อการศึกษาและเรียนรู้ ระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ในชุมชน ท้องถิ่น

๔. พัฒนาคูณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน

และทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำระบบและวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (demand side) โดยให้ผู้เรียนเลือกรับบริการ จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูป ดังนี้

๔.๑ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา โดย

มาตรการหลัก :

๑) ให้มีกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามศักยภาพความพร้อม

มาตรการ :

๒) ให้มีการกระจายอำนาจตามศักยภาพความพร้อม โดยมีแผนการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจแบบขั้นบันไดตามศักยภาพความพร้อม รวมทั้งมีแผนส่งเสริมเขตพื้นที่และสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งและความพร้อม โดยมีเกณฑ์การประเมินเพื่อจัดกลุ่มตามศักยภาพความพร้อม

๓) สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมการบริหารเชิงคุณภาพ และสนับสนุนสถานศึกษาที่มีความพร้อมให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระ คล่องตัว เป็นสถานศึกษานิตินุคคละเต็มรูป และในระดับอุดมศึกษาให้พัฒนาสู่การเป็นสถาบันของรัฐในกำกับ

๔) พัฒนาระบบผู้นำผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยให้มีแผนพัฒนาระบบผู้นำตามช่องทางปกติและกลไกสนับสนุนส่งเสริมด้วยช่องทางพิเศษ มีการกำหนดคุณสมบัติ การเข้าสู่ตำแหน่ง เส้นทางความก้าวหน้า และระบบการจูงใจ

๕) ปรับและพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รูปแบบใหม่ที่เน้นยุทธศาสตร์เชิงวิชาการ โดยลดภาระงานเชิงธุรการ และการสั่งการ แต่เน้นการให้คำปรึกษา ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น สร้างกลไกป้องกันการดำเนินการเข้าสู่ตำแหน่งโดยไม่ชอบธรรม

๖) ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและประเภทโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (area - based) ทั้งระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด พื้นที่พิเศษ เช่น จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น ให้มีคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด เพื่อประสานและบูรณาการการพัฒนาการศึกษาทุกระดับและประเภท/สังกัดให้เกื้อกูลกัน

๔.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
ให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และมีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

มาตรการหลัก:

๑) ทบทวนระบบการบริหารโดยองค์คณะบุคคล ในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ทั้งวิธีการได้มาของผู้บริหาร และคณะกรรมการต่างๆ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๒) ปรับระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ให้สามารถบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และสามารถส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครู และวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณค่า เป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม สร้างกลไกการเข้าสู่ตำแหน่งโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

มาตรการ:

๓) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการโดยองค์กรคณะบุคคล ในระดับ/ประเภทต่างๆ ทั้งกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา และอื่นๆ ให้มีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษา มากขึ้น ตามหลักธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา

๕.๓ พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม กำลังแรงงานและผู้สูงอายุ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จึงกำหนดแนวทางการปฏิรูปดังนี้

มาตรการหลัก :

๑) พัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย เข้าถึงได้ง่าย มีระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้

อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กำลังแรงงานและผู้สูงอายุ มีโอกาสศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมตามความต้องการ

๒) จัดให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา ชนต่างวัฒนธรรม และระหว่างหญิงและชาย

๓) ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรการ :

๔) ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส เช่น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น รวมทั้งการศึกษาของคณะสงฆ์ สายสามัญเพิ่มขึ้น เพื่อให้เด็กด้อยโอกาส รวมทั้งพระและสามเณร ได้รับการศึกษามากขึ้น

๕) ส่งเสริมการจัดวิทยาลัษชุมชน เพื่อให้สามารถเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนา เสริมสร้างความเข้มแข็ง และตอบสนองความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น

๖) พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ให้เชื่อมโยงกับการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗) ปรับระบบการวัด ประเมินผลผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ และระบบการรับเข้าศึกษาต่อ ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาทางเลือก และระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น หลากหลาย โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

๔.๔ พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษามากขึ้น จึงกำหนดแนวทางปฏิรูป ดังนี้

๔.๔.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษา ให้มากขึ้น

มาตรการหลัก :

๑) สนับสนุน และมีมาตรการจูงใจทั้งด้านภาษีและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อให้เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ในทุกระดับ/ประเภทให้มากขึ้นควบคู่กับการสนับสนุนด้านวิชาการ การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร และ/หรือการอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่เป็นธรรม เพื่อให้มีคุณภาพมาตรฐาน และเป็นการประกันความเป็นธรรมให้แก่ผู้เรียน รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกับรัฐ

๒) ลดบทบาทของรัฐในการจัดการศึกษาเป็นหลัก มาเป็นผู้กำกับนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษา นิเทศ และติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาต้นแบบที่ดี และส่งเสริมสนับสนุน ยกย่อง และขยายผล เพื่อให้การจัดการศึกษาและเรียนรู้มีคุณภาพมาตรฐานและสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ

มาตรการ:

๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการศึกษาทั้งในระดับชาติ ท้องถิ่น

๔) สนับสนุนการศึกษาทางเลือก และการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ โดยบุคคล ครอบครัวยุทธ สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน ตามความต้องการที่แตกต่าง หลากหลาย โดยให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบายและการปฏิบัติ

๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาเอกชน และการศึกษาทางเลือก

๖) ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัว (พ่อแม่ ผู้ปกครอง) สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา ร่วมพัฒนา การศึกษาและการเรียนรู้ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนมากขึ้นในรูปแบบหลากหลาย โดยปรับปรุงกลไก รองรับการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้ยืดหยุ่นและมีความคล่องตัว

๗) ส่งเสริมการจัดการศึกษาและเรียนรู้ของสถาบันศาสนาและสถาบันทางสังคมทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยในทุกระดับและประเภทการศึกษา ร่วมจัดการศึกษาและการเรียนรู้ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย

๘) พัฒนาระบบการวัดประเมินผล การรับเข้าศึกษาต่อ การจัดหลักสูตร การเรียนการสอนให้เอื้อต่อการศึกษาทางเลือก และการศึกษานอกระบบ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

๙) ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน องค์กรชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สมาหุการคำไทย สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสถาบันสังคมอื่น ร่วมจัดการศึกษาและการเรียนรู้ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนมากขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย

๔.๔.๒ ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้เข้ามาร่วมจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษามากขึ้น เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการศึกษาและสนับสนุน การศึกษาตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่นในทุกระดับ/ ประเภทการศึกษามากขึ้น โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐาน และระบบการศึกษาของชาติ จึงกำหนดแนวทางปฏิรูป ดังนี้

มาตรการหลัก :

๑) ส่งเสริมให้ อปท. มีบทบาทมากขึ้นทั้งใน การจัดการศึกษาและเรียนรู้และการสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ ตาม

ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับภูมิปัญญา ทรัพยากร วัฒนธรรมท้องถิ่น ชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน

๒) เตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาของ อปท. รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรการศึกษา อปท. ให้เป็นมืออาชีพ โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลางในการสนับสนุนด้านวิชาการ และกำกับดูแลด้านคุณภาพ มาตรฐานทางวิชาการ

มาตรการ:

๓) จัดทำแผนบูรณาการเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษาและกำหนดเป้าหมายผู้เรียนแต่ละระดับ/ประเภท/สังกัดในพื้นที่

๔) ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นที่ เพื่อกำหนดนโยบาย แผน และทิศทางการพัฒนาการศึกษาและคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕) พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการศึกษาของท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการสนับสนุนการจัดการศึกษาและความเป็นอิสระในการบริหารจัดการของสถานศึกษาและท้องถิ่น จัดกลุ่มสถานศึกษาตามความพร้อม

๖) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาของ อปท. ทั้งกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถาบันอุดมศึกษา

สถาบัน/หน่วยงานอื่นในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุน อปท. สร้างภาคี เครือข่ายด้วยตนเอง

๔.๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ โดย

มาตรการหลัก:

๑) ปรับปรุงการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณ โดยเน้นอุปสงค์หรือผู้เรียนเป็นสำคัญ (demand side) โดยให้ผู้เรียน เลือกรับบริการ

๒) วางแผนเป็นขั้นตอนและจัดระบบบริหารจัดการ เพื่อรองรับการยุบ เลิก หรือควมรวมสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อให้ การใช้ทรัพยากรการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้อง กับอัตราการขยายตัวของประชากรที่มีแนวโน้มลดลง โดยมีมาตรการ ช่วยเหลือเพื่อไม่ให้ผู้เรียนและครูได้รับผลกระทบ

มาตรการ:

๓) จัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงความต้องการ และความจำเป็นที่แตกต่างแต่ละพื้นที่/กลุ่ม โดยแยงงบประมาณเพื่อ พัฒนาคุณภาพ และส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการ หรือเพื่อ แก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตามความจำเป็นเฉพาะพื้นที่ งบประมาณ ค่าใช้จ่ายรายหัวสำหรับผู้เรียนกลุ่มพิเศษ เช่น ผู้พิการ ผู้มีความ สามารถพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น จากงบประมาณปกติ

๔) พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณระหว่าง รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็น

ไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ อปท.จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาและเรียนรู้มากขึ้น

๕) พัฒนาระบบการจัดสรรทุนการศึกษาทั้งหมดให้เปล่า และทุนกู้ยืม เพื่อเป็นกลไกเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของประเทศ

๖) ส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลายจากทุกภาคส่วน โดยปรับกลไกของรัฐให้เอื้อและรองรับ

๗) พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๕. กลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา

เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาตามข้อเสนอดังกล่าว บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม จะต้องมีการกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา และหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการผลักดันให้เกิดกลไก ซึ่งต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

๕.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา

ให้มีคณะกรรมการ ๒ คณะเพื่อดำเนินการทางนโยบาย และขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่

๑) คณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานฯ

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธานฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคประชาสังคมเป็นกรรมการ และเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานฯ ผู้บริหารองค์กรหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคประชาสังคมเป็นกรรมการ เลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ มีกรอบเวลาในการดำเนินงาน ๕ ปีและให้ยุบเลิกเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาแล้ว โดยให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕.๒ จัดตั้งหน่วยงานและ/หรือปรับบทบาทหน่วยงานเพื่อเป็นกลไกรับรองคุณภาพมาตรฐาน และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้แก่

๕.๒.๑ องค์กรเพื่อรับรองคุณภาพมาตรฐานสถาบันผลิตครู ได้แก่ สถาบันครูศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับชาติที่มีการบริหารจัดการอย่างคล่องตัว เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ มีการบริหารแบบเครือข่ายกับสถาบันที่มีอยู่เดิม ทำหน้าที่ ๑) ศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ส่งเสริมพัฒนาครูของครูในสถาบันผลิตครู ประกันและรับรองคุณภาพและมาตรฐานสถาบันผลิตและพัฒนาครู และ ๒) พัฒนาระบบ

การศึกษาและเรียนรู้โดยศึกษาวิจัยและพัฒนากระบวนการศึกษาและการเรียนรู้ และเสนอแนวทางพัฒนาระบบการศึกษาและเรียนรู้

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕.๒.๒ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับชาติ ที่มีการบริหารจัดการอย่างอิสระ คล่องตัว ไม่อยู่ในระบบราชการ ทำหน้าที่พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ประเมินและให้การรับรองสมรรถนะวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้การผลิตกำลังคนมีความสอดคล้องกับความต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ กำลังคนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ มีเส้นทางอาชีพที่ชัดเจน และมีค่าตอบแทนที่เหมาะสมตามสมรรถนะ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศโดยรวม

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๕.๒.๓ สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นหน่วยงานกลาง เพื่อทำหน้าที่เสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ของประชาชน รวมทั้งการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสนับสนุนการผลิต การวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และดำเนินการให้มีการจัดสรร

คลื่นความถี่เพื่อจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในรูปแบบที่ไม่หวังผลกำไร มีการผลิตรายการในรูปแบบที่น่าสนใจเพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๕.๒.๔ ปรับบทบาทสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และให้ดำเนินการจัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกพื้นที่เพื่อเติมเต็มระบบการศึกษาให้รองรับการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๕.๓ มอบหมายให้หน่วยงานที่มีอยู่แล้วปฏิบัติภารกิจเพิ่มเติม หรือเร่งรัดดำเนินการ ดังนี้

๕.๓.๑ การประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียน โดยประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้นให้เป็นการวัดผลระดับชาติ เพื่อให้สามารถใช้การวัดประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน สามารถเทียบเคียงกันได้ เป็นกลไกในการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นแทนมาตรฐานระดับสถานศึกษาที่อาจมีความล้าสมัย

หน่วยงานรับผิดชอบ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕.๓.๒ การขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา โดยให้มืองค์คณะบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติในการสรรหาคณะกรรมการระดับท้องถิ่น รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ให้มีระบบที่มีธรรมาภิบาล

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕.๓.๓ สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาทางเลือก โดยให้มืองค์คณะบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือกให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักการ และแนวทางจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๖. กลไกสนับสนุนที่ต้องพัฒนา/ปรับปรุง คู่ขนานกัน ได้แก่

๖.๑ การพัฒนาระบบการเงิน การคลัง โดย

๑) ปรับระบบงบประมาณเป็นงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (performance-based budgeting) เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณสัมพันธ์กับผลผลิต

๒) ปรับระบบการจัดสรรงบประมาณจากที่เน้นอุปทานหรือสถานศึกษาเป็นหลัก (supply side) มาเป็นการจัดสรรที่เน้นอุปสงค์หรือผู้เรียน (demand side) มากขึ้น และมีระบบ เช่น คุปองการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเลือกรับบริการตามความต้องการ

๓) ใช้มาตรการทางภาษีอากรเพื่อส่งเสริมและจูงใจการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและเรียนรู้

๔) ใช้เครื่องมือทางการเงินโดยผ่านการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นกลไกลดความแตกต่างและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และทุกองค์กรหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา โดย

๑) สนับสนุนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนผลิตสื่อการเรียนการสอน หนังสือ ตำราเรียน รวมทั้งบทเรียนและเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสนับสนุนให้มีระบบการทดสอบผู้เรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๒) สนับสนุนสื่อสารมวลชนทุกแขนงผลิตรายการและเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ในการศึกษาและเรียนรู้ของประชาชน

๓) ส่งเสริมสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพิ่มโอกาส และพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู คณาจารย์อย่างจริงจัง โดยใช้เทคโนโลยีเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง อาทิ ระบบ WiMAX, ระบบ ADSL, ระบบ EdNet เป็นต้น

๔) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาที่เข้าถึงง่าย ประหยัด และสะดวกต่อการใช้ โดยเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ รวมทั้งเครือข่ายวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นเครือข่ายเพื่อการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเปิดโอกาสการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งถึง

๕) กำหนดเป้าหมายสัดส่วนนักเรียน นักศึกษาต่อคอมพิวเตอร์ในทุกกระดับ/ประเภทการศึกษา

๖) เร่งส่งเสริมให้มีการศึกษาฝึกอบรมและพัฒนาครู ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถใช้และบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาได้อย่างทั่วถึง โดยเน้นการฝึกอบรมผู้ฝึกอบรม (training the trainers)

๗) พัฒนาระบบบริหารจัดการและเร่งส่งเสริมสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันทางการศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อการผลิต การใช้ และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนและให้บริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และทุกองค์กรหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ การปรับปรุงแก้ไข บังคับใช้กฎหมายการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง โดย

๑) ให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สามารถเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนและทุกภาคส่วน เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ที่ใช้ระบบเลือกตั้ง ของ อกคศ. ครูสภา เป็นต้น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ กฎหมายเกี่ยวกับภาษีเพื่อส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เป็นต้น

๒) ส่งเสริมให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่ประกาศใช้แล้ว เช่น การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๓) ส่งเสริมให้มีกลไกขับเคลื่อนกฎหมายที่บังคับใช้แล้ว เช่น มีกฎหมายลูก หรือกฎกระทรวง เช่น กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดศูนย์การเรียนรู้ขององค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ บุคคล กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดตั้งกองทุนต่างๆ ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

๔) เร่งประกาศใช้กฎหมาย ได้แก่ พ.ร.บ. จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗. ข้อเสนอเร่งด่วนภายใน ๑ - ๓ เดือน

๗.๑ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการ ๒ คณะเพื่อดำเนินการทางนโยบายและขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่

๗.๑.๑ คณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง จัดตั้งโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการเป็นรองประธานฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ และเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

๗.๑.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานฯ ผู้บริหารองค์กรหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคประชาสังคมเป็นกรรมการ เลขาธิการสภาการศึกษาเป็นกรรมการ และเลขานุการ

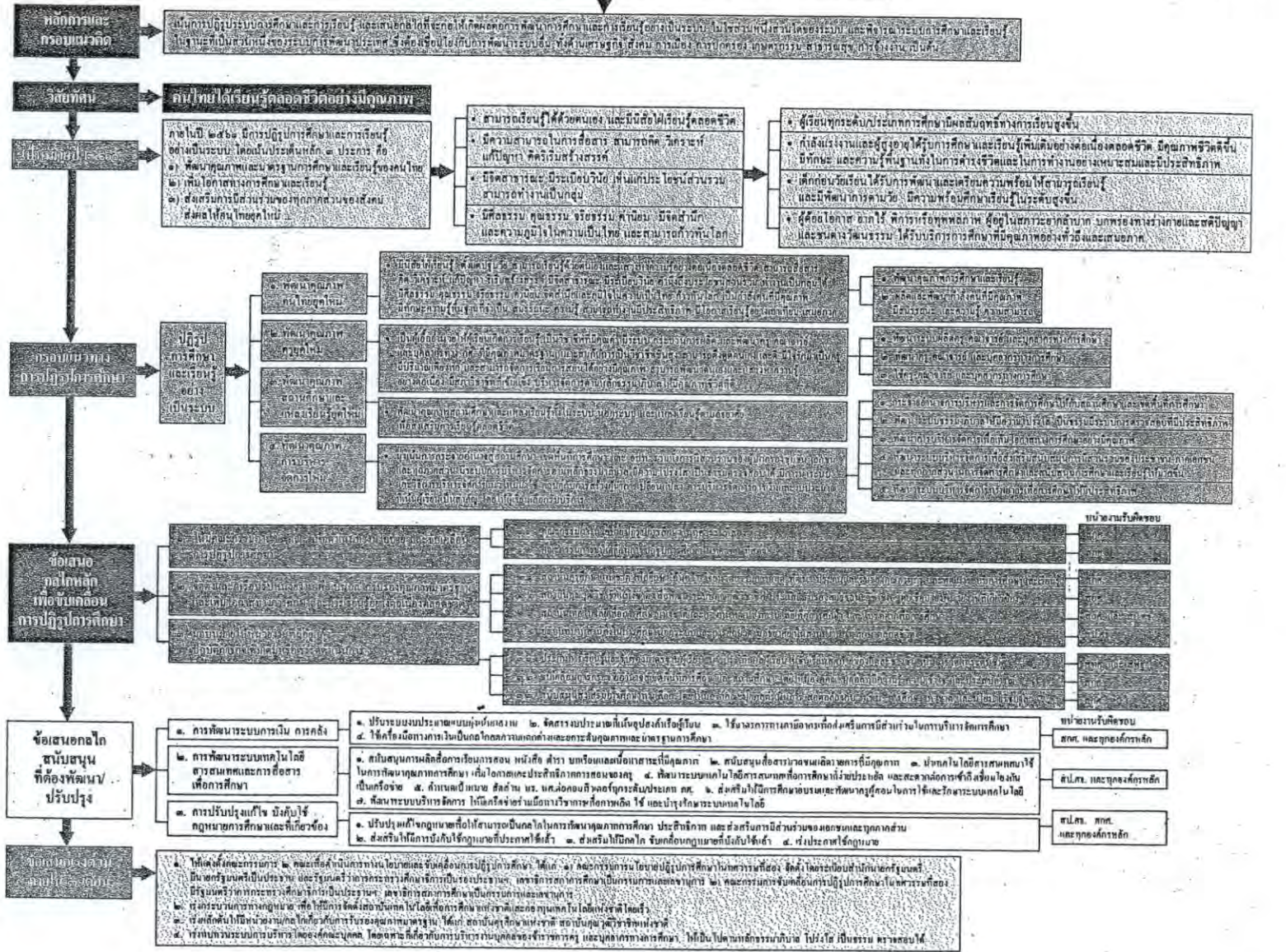
ให้คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ มีกรอบเวลาในการดำเนินงาน ๕ ปีและให้ยุบเลิกเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาแล้ว

๗.๒ เร่งรัดกระบวนการทางกฎหมาย เพื่อให้มีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติและกองทุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเร็ว

๗.๓ เร่งผลักดันให้มีหน่วยงาน/กลไกเกี่ยวกับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน ได้แก่สถาบันครูศึกษาแห่งชาติ และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ

๗.๔ เร่งทบทวนระบบการบริหารโดยองค์คณะบุคคล โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งวิธีการได้มา องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๓)

หน้าว่าง

คำสั่งสภาการศึกษา
ที่ ๗ /๒๕๕๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูป
การศึกษาในทศวรรษที่สอง

เพื่อให้เกิดการจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์และมาตรการปฏิรูป
การศึกษาในทศวรรษที่สองและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และมาตรการสู่
การปฏิบัติให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ. ๒๕๔๖ จึงแต่งตั้ง
คณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษ
ที่สอง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ก. องค์ประกอบ

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย	อนุกรรมการ
ที่ปรึกษา
๒. นายสุเมธ ตันติเวชกุล	อนุกรรมการ
ที่ปรึกษา
๓. ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์	ประธาน
๔. นายเชมทัต สุคนธ์สิงห์	อนุกรรมการ

๕. รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร	อนุกรรมการ
๖. ศาสตราจารย์ธีรวัช บุญยศโสภณ	อนุกรรมการ
๗. นายพนม พงษ์ไพบูลย์	อนุกรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	อนุกรรมการ
๙. ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช	อนุกรรมการ
๑๐. นายสมหมาย ปาจิณฉัตร	อนุกรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	อนุกรรมการ
๑๒. ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์	อนุกรรมการ
๑๓. นายอมรวิทย์ นาครทรรพ	อนุกรรมการ
๑๔. นายอำพล จินดาวัฒนะ	อนุกรรมการ
๑๕. ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการ
๑๖. ประธานกรรมการการอาชีวศึกษา	อนุกรรมการ
๑๗. ประธานกรรมการการอุดมศึกษา	อนุกรรมการ
๑๘. เลขาธิการสภาการศึกษา	อนุกรรมการ
และเลขาธิการ
๑๙. รองเลขาธิการสภาการศึกษา
(นายนพพร สุวรรณรุจิ)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขาธิการ
๒๐. รองเลขาธิการสภาการศึกษา
(นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขาธิการ

ข. อำนาจหน้าที่

๑. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองต่อคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๘ คณะ

๒. เสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองในภาพรวมต่อสภาการศึกษาและคณะรัฐมนตรี

๓. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามความเห็นสมควร
๔. ดำเนินการอื่นตามที่ประธานสภาการศึกษามอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานสภาการศึกษา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาต่าง ๆ

๑. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา

๑.๑ นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	ที่ปรึกษา
๑.๒ ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกวรเดช จันทรศร	ที่ปรึกษา
๑.๓ เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๑.๔ รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร	ประธาน
๑.๕ นายอำพล จินดาวัฒนะ	รองประธาน
๑.๖ รองเลขาธิการสภาการศึกษา	รองประธาน
๑.๗ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	อนุกรรมการ
๑.๘ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๙ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๑๐ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	อนุกรรมการ
๑.๑๑ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	อนุกรรมการ
๑.๑๒ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการ
๑.๑๓ รองศาสตราจารย์ชนะ กลสิภรณ์	อนุกรรมการ
๑.๑๔ นายชุมพล พรประภา	อนุกรรมการ
๑.๑๕ ศาสตราจารย์ธีรวุฒิ บุญยโสภณ	อนุกรรมการ
๑.๑๖ นายนิพนธ์ สุรพงศ์วิภจิณ	อนุกรรมการ
๑.๑๗ นายประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์	อนุกรรมการ
๑.๑๘ นางมณฑนา คังชะกฤษณ์	อนุกรรมการ

๑.๑๙ นายสมหมาย ปารีฉัตร	อนุกรรมการ
๑.๒๐ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน
การศึกษา สกศ. (นางสุทธศรี วงษ์สมาน)	อนุกรรมการและ
เลขานุการ
๑.๒๑ เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผน
การศึกษา สกศ. (นางสาวสุภาพร โกเฮงกุล)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๒ เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผน
การศึกษา สกศ. (นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา

๒.๑ นายรุ่ง แก้วแดง	ที่ปรึกษา
๒.๒ เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๒.๓ รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	ประธาน
๒.๔ นายสุวัฒน์ เงินฉ่ำ	รองประธาน
๒.๕ รองเลขาธิการสภาการศึกษา	รองประธาน
๒.๖ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการ
๒.๗ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๘ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๙ ผู้แทนสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๒.๑๐ นายดิเรก พรสีมา	อนุกรรมการ
๒.๑๑ รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร	อนุกรรมการ
๒.๑๒ นายนคร ดั่งคะพิภพ	อนุกรรมการ
๒.๑๓ นายอนุชากร มาศฉมาดล	อนุกรรมการ
๒.๑๔ นายไพฑูรย์ จัยสิน	อนุกรรมการ
๒.๑๕ ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช	อนุกรรมการ

๒.๑๖	รองศาสตราจารย์สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์	อนุกรรมการ
๒.๑๗	รองศาสตราจารย์อุทัย บุญประเสริฐ	อนุกรรมการ
๒.๑๘	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน การศึกษา สกศ. (นางสุทธศรี วงษ์สมาน)	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๒.๑๙	เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผน การศึกษา สกศ. (นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๒๐	เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนการศึกษา (นางจันทิมา พงษ์สมาน)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา

๓.๑	ศาสตราจารย์บุญเสริม วิสกุล	ที่ปรึกษา
๓.๒	ศาสตราจารย์ (พิเศษ) สมชัย ฤชุพันธุ์	ที่ปรึกษา
๓.๓	เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๓.๔	ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์	ประธาน
๓.๕	นายกิตติ ลิมสุกุล	รองประธาน
๓.๖	รองเลขาธิการสภาการศึกษา	รองประธาน
๓.๗	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๓.๘	นายเกษฎา อุทยานิน	อนุกรรมการ
๓.๙	นายเกษณพงศ์ กীরติกร	อนุกรรมการ
๓.๑๐	นายเจต ประภามนตรีพงศ์	อนุกรรมการ
๓.๑๑	ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	อนุกรรมการ
๓.๑๒	นางนงราม เศรษฐพานิช	อนุกรรมการ
๓.๑๓	นายนภดล ทองนพเก้า	อนุกรรมการ
๓.๑๔	นายรังสรรค์ มณีเล็ก	อนุกรรมการ
๓.๑๕	นายวิฑธยา บริบูรณ์ทรัพย์	อนุกรรมการ
๓.๑๖	รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	อนุกรรมการ

๓.๑๗	ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	อนุกรรมการ
๓.๑๘	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน การศึกษา สกศ. (นางสุทศรี วงษ์สมาน)	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๓.๑๙	เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผน การศึกษา สกศ. (นายชาญ ดันติธรรมถาวร)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๒๐	เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผน การศึกษา สกศ. (นางสาวสมถวิล กาญจนางค์กุล)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๔. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๔.๑	ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย	ที่ปรึกษา
๔.๒	นายวิชัย ตันศิริ	ที่ปรึกษา
๔.๓	นางสายสุรี จุติกุล	ที่ปรึกษา
๔.๔	เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๔.๕	นายอมรวิชัย นาครทรรพ	ประธาน
๔.๖	รองเลขาธิการสภาการศึกษา	รองประธาน
๔.๗	ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา	อนุกรรมการ
๔.๘	ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	อนุกรรมการ
๔.๙	นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	อนุกรรมการ
๔.๑๐	นายชัยณรงค์ อินทรมีทรัพย์	อนุกรรมการ
๔.๑๑	นายทองอยู่ แก้วไทรฮะ	อนุกรรมการ
๔.๑๒	ศาสตราจารย์นงลักษณ์ วิรัชชัย	อนุกรรมการ
๔.๑๓	นายประทีป วีระพัฒนนิรันดร์	อนุกรรมการ
๔.๑๔	นายประพล วีระพรสวรรค์	อนุกรรมการ

๔.๑๕ รองศาสตราจารย์พฤกษ์ ศิริบรรณพิทักษ์	อนุกรรมการ
๔.๑๖ นางสาวมยุรี จารุปาน	อนุกรรมการ
๔.๑๗ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ	อนุกรรมการ
๔.๑๘ ศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ	อนุกรรมการ
๔.๑๙ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนากการเรียนรู้ สกศ. (นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม)	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๔.๒๐ เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนากการเรียนรู้ สกศ. (นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒๑ เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนากการเรียนรู้ สกศ. (นายถวัลย์ มาศจรัส)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๕. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านวิจัย ติดตาม และประเมินผล

๕.๑ นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์	ที่ปรึกษา
๕.๒ ศาสตราจารย์บุญเสริม วิสกุล	ที่ปรึกษา
๕.๓ ศาสตราจารย์พจน์ สะเพียรชัย	ที่ปรึกษา
๕.๔ เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๕.๕ นายพนม พงษ์ไพบูลย์	ประธาน
๕.๖ ศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สินลารัตน์	รองประธาน
๕.๗ รองเลขาธิการสภาการศึกษา	รองประธาน
๕.๘ ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	อนุกรรมการ
๕.๙ นางสาวเจือจันทร์ จงสถิตอยู่	อนุกรรมการ
๕.๑๐ นายพงษ์ศักดิ์ อังกลิทธิ	อนุกรรมการ

๕.๑๑ รองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์	อนุกรรมการ
๕.๑๒ ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์	อนุกรรมการ
๕.๑๓ นายบรรยงค์ คำบรรลือ	อนุกรรมการ
๕.๑๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ	อนุกรรมการ
๕.๑๕ ศาสตราจารย์สุวิมล ว่องวาณิช	อนุกรรมการ
๕.๑๖ นายอำนาจ กุศลนันท์	อนุกรรมการ
๕.๑๗ นายอำพล จินดาวัฒนะ	อนุกรรมการ
๕.๑๘ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การศึกษา สกศ.
(นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง)	อนุกรรมการ
และเลขานุการ
๕.๑๙ ผู้อำนวยการสำนักประเมินผล
การจัดการศึกษา สกศ.
(นางอุมาพร หล่อสมฤดี)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๒๐ เจ้าหน้าที่สำนักวิจัยและพัฒนา
การศึกษา สกศ.
(นางสุชาดา ไชยรัตน์)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

๖. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา

๖.๑ เลขานุการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๖.๒ รองเลขานุการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๖.๓ ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช	ประธาน
๖.๔ ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์	รองประธาน
๖.๕ รองเลขานุการสภาการศึกษา	รองประธาน
๖.๖ นายคมสันต์ โพธิ์คง	อนุกรรมการ
๖.๗ รองศาสตราจารย์ชนิตา รักษ์พลเมือง	อนุกรรมการ
๖.๘ นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวิลาส	อนุกรรมการ

๖.๙ นายมงคล ทองนพแก้ว	อนุกรรมการ
๖.๑๐ นายมนัส แจ่มเวหา	อนุกรรมการ
๖.๑๑ นายมานิจ สุขสมจิตร	อนุกรรมการ
๖.๑๒ ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	อนุกรรมการ
๖.๑๓ นายพิเชฏ์ ตูลสุข	อนุกรรมการ
๖.๑๔ นายสุชัย งามจิตต์เอื้อ	อนุกรรมการ
๖.๑๕ นายสุวัฒน์ เงินน้ำ	อนุกรรมการ
๖.๑๖ นายโอภาส เขียววิชัย	อนุกรรมการ
๖.๑๗ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๖.๑๘ ผู้อำนวยการสำนักนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๖.๑๙ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมาย การศึกษา สกศ. (นายกิตติรัตน์ มังคละศิริ)	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๖.๒๐ เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สกศ. (นายสวัสดิ์ ภูทอง)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๑ เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สกศ. (นายณัฐวุฒิ อ่าวสกุล)	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๗. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านครู คณาจารย์

และบุคลากรทางการศึกษา

๗.๑ ศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษม วัฒนชัย	ที่ปรึกษา
๗.๒ ศาสตราจารย์ประเวศ วะสี	ที่ปรึกษา
๗.๓ ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน	ที่ปรึกษา
๗.๔ เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๗.๕ นายอมเรศ ศิลาอ่อน	ประธาน
๗.๖ ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	รองประธาน
๗.๗ รองเลขาธิการสภาการศึกษา	รองประธาน

๗.๘	ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๗.๙	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	อนุกรรมการ
๗.๑๐	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	อนุกรรมการ
๗.๑๑	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	อนุกรรมการ
๗.๑๒	เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	อนุกรรมการ
๗.๑๓	เลขาธิการคุรุสภา	อนุกรรมการ
๗.๑๔	เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	อนุกรรมการ
๗.๑๕	ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	อนุกรรมการ
๗.๑๖	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	อนุกรรมการ
๗.๑๗	นายชุมพล พรประภา	อนุกรรมการ
๗.๑๘	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวเลิศ เลิศขโลพาร	อนุกรรมการ
๗.๑๙	รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร	อนุกรรมการ
๗.๒๐	ศาสตราจารย์ปรัชญา เวสารัชช์	อนุกรรมการ
๗.๒๑	รองศาสตราจารย์พฤกษ์ ศิริบรรณพิทักษ์	อนุกรรมการ
๗.๒๒	ศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สินลารัตน์	อนุกรรมการ
๗.๒๓	นางสาวมยุรี จารุปาน	อนุกรรมการ
๗.๒๔	ศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ	อนุกรรมการ
๗.๒๕	ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนน อมรววิวัฒน์	อนุกรรมการ
๗.๒๖	ศาสตราจารย์เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์	อนุกรรมการ
๗.๒๗	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ สกศ. (นางสาวจिरพรรณ ปุณเกษม)	อนุกรรมการและ เลขานุการ

๗.๒๘	เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการศึกษา
และพัฒนาการเรียนรู้ออกสค.
(นางสาวสมรัชนิกร อ่องเอิบ)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๗.๒๙	เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการศึกษา
และพัฒนาการเรียนรู้ออกสค.
(นางสาวสุรางค์ วีรกิจพาณิชย์)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

๘. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๘.๑	รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ	อนุกรรมการ
ที่ปรึกษา
๘.๒	ศาสตราจารย์รัฐภูมิ บุญยโสภณ	ประธาน
๘.๓	นายสมหมาย ปารีฉัตร	รองประธาน
๘.๔	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
(นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล)	รองประธาน
๘.๕	นายประพล วีระพรสวรรค์	อนุกรรมการ
๘.๖	รองศาสตราจารย์พฤษดิ์ ศิริบรรณพิทักษ์	อนุกรรมการ
๘.๗	รองศาสตราจารย์มนต์ชัย เทียนทอง	อนุกรรมการ
๘.๘	นายวิฑูรย์ ทิพย์สุวรรณ	อนุกรรมการ
๘.๙	ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์
และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๘.๑๐	ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๘.๑๑	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา
และพัฒนาการเรียนรู้ออกสค.
(นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม)	อนุกรรมการและ
เลขานุการ

๘.๑๒ เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการศึกษา
และพัฒนาการเรียนรู้ สกศ.
(นายถวัลย์ มาตรฐาน)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๘.๑๓ เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการศึกษา
และพัฒนาการเรียนรู้ สกศ.
(นางสาวปิยะมาศ เมิตโรสง)	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

เอกสารอ้างอิง

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา. (๒๕๕๒).

(ร่าง) ยุทธศาสตร์และมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วม. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ วันอังคารที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ห้องประชุมลีปนนท์ เขตห้วยขวาง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา. (๒๕๕๒).

(ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา. (๒๕๕๒).

(ร่าง) ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ห้องประชุมลีปนนท์ เขตห้วยขวาง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา. (๒๕๕๑). ประเด็นการวิจัยสถานการณ์กฎหมายการศึกษาเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาในรอบสอง. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ วันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ห้องประชุมภุชงค์ เฟงศรี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. (๒๕๕๒). สรุปผลการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒. (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (๒๕๕๑). ข้อเสนอการผลิตและพัฒนาครู : การจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการผลิตและพัฒนาครู “กัลยาณิวัฒนา”. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ณ ห้องประชุมสิปปนนท์ เกตุทัต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (๒๕๕๒). กรอบแนวทางการวิจัยและพัฒนาเพื่อการจัดตั้งสถาบันครูศึกษาแห่งชาติ “กัลยาณิวัฒนา” เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ วันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง.
(๒๕๕๒). ข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษ
ที่สองจากผลการศึกษาสังเคราะห์. เอกสารรายงานและผล
การประเมินปฏิรูป. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการ
สภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ครั้งที่
๑/๒๕๕๒ วันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา.
(๒๕๕๒). ข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการ
สภาการศึกษาด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ครั้งที่
๑/๒๕๕๒ วันอังคารที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ ห้องประชุม ๒ สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา.
(๒๕๕๒). ข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินเพื่อ
การอุดมศึกษา. เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการ
สภาการศึกษาด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษาครั้งที่๒/๒๕๕๒
วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๒ ห้องประชุม ๒ สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. (๒๕๕๒).
บทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.
เอกสารประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้าน
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม
๒๕๕๒ ห้องประชุมราชพฤกษ์ อาคารนวมินทรราชฯ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (เอกสารอัดสำเนา).

คณะกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา. (๒๕๕๒).

ยุทธศาสตร์และมาตรการด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน.
เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษาด้าน
นโยบายและแผนการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ วันศุกร์ที่ ๒๗ มีนาคม
๒๕๕๒ ห้องประชุมภูงศ์ เฟงศรี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
(เอกสารอัดสำเนา).

คณะกรรมการสภาการศึกษาด้านวิจัย ติดตามและประเมินผล. (๒๕๕๒).

ร่าง ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาด้านการเพิ่มโอกาสทาง
การศึกษา. เอกสารประกอบการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒
วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ ห้องประชุมกำแหง พลังกูร
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๕). พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕.
กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๐).
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐-
๒๕๕๔). กรุงเทพมหานคร: วิ.เจ.พรินติ้ง.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). กรอบทิศทางการพัฒนา
การศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๔) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). ภาพการศึกษาไทยในอนาคต
๑๐-๒๐ ปี. กรุงเทพมหานคร (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา: ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๕).
กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). ยุทธศาสตร์และมาตรการในการ
นำประเทศเข้าสู่สังคม-เศรษฐกิจฐานความรู้. กรุงเทพมหานคร :
ภาพพิมพ์
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). รายงานผลการศึกษาวิจัยเรื่อง
สภาวะการขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
และข้อเสนอแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค
จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๒). ร่าง ข้อเสนอการปฏิรูป
การศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑). เอกสาร
ประกอบการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ วันพฤหัสบดี
ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา (เอกสารอัดสำเนา).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๒). ร่าง แผนการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๙). (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๒). สรุปผลการดำเนินงาน ๙ ปี
ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๕๑). กรุงเทพมหานคร :
วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๒). สรุปผลการประชุมเสวนา
เรื่อง ปฏิรูปประเทศไทย เริ่มด้วยร่วมใจปฏิรูปการศึกษา และ
ผลการสำรวจความคิดเห็น. (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๒). สรุปผลการประชุมสภาการศึกษาเสวนา เรื่อง การศึกษาไทยในภาวะวิกฤติของประเทศ. ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๒. ณ โรงแรมอมารี ออร์คิด รีสอร์ท แอนด์ ทาวเวอร์ พัทยาเหนือ จังหวัดชลบุรี. (เอกสารอัดสำเนา).

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงาน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมประมาณ ๓๐ ความคิดเห็น

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ชงทอง	จันทรางศุ	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายณพพร	สุวรรณรุจิ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นางสาวสุทธาสินี	วัชรบูล	รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้ศึกษา สังเคราะห์ และยกร่างรายงาน

ดร.สุทธศรี	วงศ์สมาน
------------	----------

ผู้ประสานงานการประชุมและจัดพิมพ์

ดร.สุภาพร	โกเฮงกุล
ดร.รุ่งนภา	จิตรโรจน์รักษ์
นางสาวสอาดลักษณ์	จงคล้ายกลาง

หน่วยงานรับผิดชอบ

- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

“คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ”